

УДК 351.713

Н. М. Левченко,
 д. держ. упр., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування,
 Запорізький національний технічний університет
 О. М. Силенко,
 відмінник освіти України, головний бухгалтер,
 Запорізький національний технічний університет
 С. О. Артюх,
 Запорізький національний технічний університет

МЕХАНІЗМ ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ІТ-БІЗНЕСУ ТА ВЕКТОРИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

N. Levchenko,
 Doctor of Sciences in Public Administration, professor,
 head of department of accounting and taxation,
 O. Sylenko,
 Excellent educator of Ukraine, Chief Accountant of the University
 S. Artyukh,
 Zaporizhzhya National Technical University

MECHANISM OF TAXATION OF IT-BUSINESS INCOME AND VECTORS OF ITS IMPROVEMENT

У статті констатовано потребу подальшого вивчення питань оподаткування доходів ІТ-бізнесу з метою внесення змін до Податкового кодексу України, необхідність у чому неодноразово доведено експертами в цій сфері. Розглянуто порядок оподаткування доходів ІТ-індустрії, передбачений ПКУ (зі змінами та доповненнями станом на 01.01.2018 року). Обґрунтовано, що внесення змін до ПКУ потребує детального вивчення світового досвіду механізму оподаткування доходів ІТ-бізнесу. Проаналізовано порядок оподаткування доходів ІТ-компаній (представництв нерезидентів) за різними моделями організації ІТ-бізнесу. Виокремлено відмінні риси механізму оподаткування доходів ІТ-компаній (представництв нерезидентів) за умови залучення до реалізації ІТ-проектів чи виконання замовлень лише штатних працівників компаній, штатних працівників та фрілансерів, та лише фрілансерів. Схематично подано дію механізму оподаткування доходів ІТ-бізнесу за різних моделей його організації. Доведено громіздкість та недієвість механізму оподаткування доходів ІТ-бізнесу та абсолютну його позбавленість податкового стимулювання розвитку ІТ-індустрії. Виокремлено напрями імплементації світового досвіду у вітчизняну практику внесення змін до податкового законодавства в частині оподаткування доходів ІТ-бізнесу шляхом зміни характеру механізму оподаткування з витратного на стимулюючий.

Основні положення цього дослідження у формі практичних рекомендацій можуть бути використані в процесі Податкового реформування 2019 року.

The article states the need for further study of IT-business taxation in order to amend the Tax Code of Ukraine, the need for which has been repeatedly proved by experts in this area. The article deals with the procedure for taxation of income of the IT-industry, provided by the Tax Code of Ukraine (with amendments and additions as of 01.01.2018). It is substantiated that the introduction of amendments to the Tax Code of Ukraine requires a detailed study of the global experience of the IT-taxation business taxation mechanism. The article analyzes the procedure for taxation of income of IT-companies (representations of non-residents) according to different models of IT-business organization. There are distinguished features of the mechanism of taxation of income of IT-companies (non-resident representative offices), provided that only full-time employees of companies, staff and freelancers, and only freelancers are involved in the implementation of IT-projects or the execution of orders. Schemetically, the effect of the mechanism of taxation of IT-business income for various models of its organization. The cumbersome and ineffective mechanism of taxation of IT-business revenues and its

absolute deprivation of tax incentives for the development of the IT-industry have been proved. The directions of implementation of world experience in the domestic practice of introducing changes to the tax legislation regarding the taxation of IT-business revenues by changing the nature of the taxation mechanism from the expense to the stimulus is singled out.

The main provisions of this study in the form of practical recommendations can be used in the process of Tax Reform in 2019.

Ключові слова: ІТ-бізнес, ІТ-індустрія, роялті, податок на репатріацію, податкові преференції, податкове стимулювання.

Key words: IT-business, IT-industry, royalty, repatriation tax, tax incentives, tax incentives.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

На поточний момент намітився тренд стратегічного переходу від сировинних економік, несучих елемент нестабільності до інтелектуальних. Уряди різних країн світу давно усвідомили значення ІТ-галузі для розвитку економік, тому застосовують цілий ряд інструментів податкового стимулювання [4]. Однак, зазвичай, у нашій державі законодавство та правова сфера не встигають за темпами розвитку суспільства й бізнесу зокрема [3]. Так сталося і з законодавством щодо оподаткування доходів суб'єктів господарювання ІТ-індустрії.

Тривале податкове реформування, яке в Україні затягнулось на роки не призвело до очікуваного результату. Діючий до нині механізм оподаткування доходів ІТ-бізнесу (який останні роки набирає несамоовитих темпів розвитку в Україні та приносить ІТ-бізнесу шалені доходи) залишається досить громіздким з відсутніми податковими стимулами та визнано експертами не дієвим з причини відсутності належного контролю за доходами суб'єктів господарювання ІТ-індустрії. За такого дефіциту бюджету питання оптимізації механізму оподаткування доходів ІТ-бізнесу є невідкладним і потребує на негайне вивчення світового досвіду та його імплементації у вітчизняну практику.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Оподаткування доходів бізнесу досліджували в своїх працях такі науковці, як А. Гусейнова, О. Жураківська, В. Клочков, І. Таптунова, В. Мельник, І. Грицаєнко, Н. Вороницька-Гайдак, О. Іванишина, В. Федосов, В. Нужний, Г. П'ятаченко, С. Савенко та інші. Проте у міру розвитку ІТ-індустрії виникає потреба у перегляді механізму оподаткування доходів ІТ-бізнесу, зокрема в частині податкового стимулювання, а отже, зазначені питання потребують на подальші дослідження.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Мета статті полягає у вивченні механізму оподаткування доходів ІТ-індустрії за найбільш поширеними у вітчизняній практиці варіантами організації ІТ-бізнесу, а також пошуку шляхів його оптимізації задля удосконалення інструментарію державного регулювання доходів ІТ-бізнесу, забезпечення їх контрольованості та податкового стимулювання подальшого розвитку ІТ-сектора.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

За результатами 2016 року ринок ІТ-послуг збільшився до 2,9 млрд доларів, що становить 4% ВВП краї-

ни. Незважаючи на кризові явища в економіці України, зростання ІТ-сектора минулого року становило 7%. За прогнозами експертів, якщо галузі не заважати розвиватися, до 2020 року вона може зрости вдвічі.

Україна продовжує займати лідируючі позиції за ІТ-фрілансу серед країн Східної Європи, контролюючи 33% ринку. Для порівняння, в 2010 році наша країна перебувала на п'ятому місці серед східноєвропейських країн з експорту послуг у сфері програмного забезпечення [8].

За останні 6 років ринок ІТ-послуг в Україні зріс майже в 3 рази, з 1 до 2,9 млрд доларів, кількість фахівців, що працюють у галузі, збільшилася з 42 до 100 тис.

Середній темп зростання галузі, за винятком останніх двох років, становить 25—30%. До 2020 року ринок ІТ-послуг має всі шанси подвоїтися за умови, що його розвитку не протидіятимуть на державному рівні. Україні в першу чергу слід запровадити механізм оподаткування ІТ-бізнесу, який стимулюватиме прихід інвесторів в український сектор інформаційних технологій і закони, що убезпечать ІТ-компанії від безпідставного втручання держави в їхню роботу [8].

Україні, як країні, що тривалий час перебуває в економічній кризі, не доцільно цуратись світового досвіду, тож, зупинимось на його вивченні.

Світовий досвід засвідчує наступні кроки стимулювання розвитку ІТ-сектору через механізм оподаткування доходів ІТ-бізнесу (рис. 1).

З метою встановлення доцільності запровадження світового досвіду податкового стимулювання ІТ-сектору в Україні детально розглянемо механізм оподаткування доходів ІТ-бізнесу за кожною з моделей його організації.

ІТ-бізнес в Україні здійснюється за кількома моделями, які між собою різняться організацією діяльності та механізмом оподаткування. За першої моделі іноземна ІТ-компанія реєструється власником права на певний об'єкт інтелектуальної власності (далі — ІВ). З набуттям права на об'єкт ІВ, ІТ-компанія набуває статусу материнської компанії, яка надалі надає ліцензії дочірним ІТ-компаніям (резидентам) на використання об'єктів ІВ. Якщо об'єкт права інтелектуальної власності передається у використання без переходу права власності на нього, то платіж за таке використання об'єкта ІВ з ціллю оподаткування податком на прибуток вважається роялті.

Відповідно ж до п.п. 14.1.225 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України (далі — ПКУ) від 02.10.2010 №2755-VI зі змінами та доповненнями роялті — будь-який платіж, отриманий як винагорода за використання або за надання права на використання об'єкта права інтелектуальної власності [5].

Рис. 1. Податкове стимулювання ІТ-бізнесу у світовій практиці

Джерело: [1].

Згідно з ПКУ на ІТ-компанії (представництва нерезидентів) покладається обов'язок сплати податків на території України за:

— загальною системою оподаткування;

чи

— за спрощеною системою оподаткування, якщо щорічний обсяг доходів від реалізації ІТ-продукції та наданих ІТ-послуг не перевищує 5 млн грн.

Згідно з п. 141.4.5 с. 141 ПКУ при обранні ІТ-компанією (представництвом нерезидента) загальної системи оподаткування суми прибутків нерезидентів, які провадять свою діяльність на території України через постійне представництво, оподатковуються в загальному порядку. При цьому таке постійне представництво прирівнюється з метою оподаткування до платника податку, який провадить свою діяльність незалежно від такого нерезидента, а отже, самостійно визначає фінансовий результат від своєї діяльності у порядку, встановленому пп. 134.1.1 ПКУ та подає до органу ДФС звичайну декларацію з податку на прибуток [5].

У разі якщо нерезидент провадить свою діяльність в Україні та за її межами і при цьому не визначає прибуток від своєї діяльності, що ведеться ним через постійне представництво в Україні, сума прибутку, що підлягає оподаткуванню в Україні, визначається на підставі складення нерезидентом окремого балансу фінансово-господарської діяльності, погодженого з контролюючим органом за місцезнаходженням постійного представництва та подає до органу ДФС Розрахунок податку на прибуток нерезидента, який провадить діяльність на території України через постійне представництво, на підставі складення окремого балансу фінансово-господарської діяльності.

У разі неможливості визначити шляхом прямого підрахування прибуток, отриманий нерезидентами з джерелом його походження з України, оподатковуваний прибуток визначається контролюючим органом як різниця між доходом та витратами, визначеними шляхом застосування до суми отриманого доходу коефіцієнта 0,7. В цьому випадку представництво подає в орган ДФС Розрахунок податку на прибуток постійного представництва нерезидента, визначеного шляхом застосування до суми отриманого доходу коефіцієнта 0,7 [5].

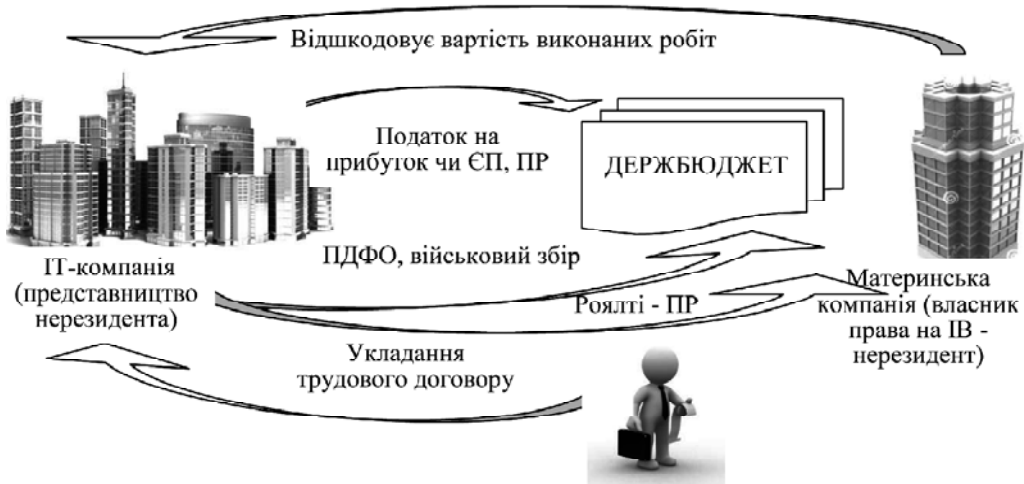
У разі виплати ІТ-компанією (представництвом нерезидента) на користь нерезидента або уповноваженої ним особи (крім постійного представництва нерезидента на території України) будь-яку виплату з доходу з джерелом його походження з України, отриманого таким нерезидентом від провадження господарської діяльності (у тому числі на рахунки нерезидента, що ведуться в національній валюті), згідно пп. 141.4.2 ПКУ постійним представництвом нерезидента має стягуватись податок на репатріацію (далі — ПР) за ставкою 15 відсотків та сплачуватись до бюджету під час такої виплати, якщо інше не передбачено положеннями міжнародних договорів України з країнами резиденції осіб, на користь яких здійснюються виплати, що набрали чинності [5].

При обранні ІТ-компанією (представництвом нерезидента) спрощеної системи оподаткування відповідно до п. 297.1 ст. 297 ПКУ, платник єдиного податку звільняється від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності, зокрема, з податку на прибуток підприємств, проте не звільняється від сплати податку на репатріацію під час виплати відповідного доходу нерезиденту, якщо інше не передбачено положеннями міжнародних договорів України з країнами резиденції осіб, на користь яких здійснюються виплати [5].

Всі вищенаведені норми щодо податку на репатріацію діють, тільки якщо між Україною та державою нерезидента не укладено міжнародний договір про уникнення подвійного оподаткування (на сьогодні міжнародні договори про усунення подвійного оподаткування діють у відносинах із десятками держав, серед яких Великобританія, США, Канада, Італія, Португалія, Чехія та інші (перелік усіх цих країн міститься, зокрема, у листі Міндоходів від 23.01.14 р. № 1535/7/99-99-12-01-03-17)) [10].

Міжнародним договором може бути передбачено і меншу ставку податку на репатріацію, ніж установлена українським законодавством, або оподаткування доходів нерезидента тільки у своїй державі. Міжнародні угоди можуть містити і додаткові умови або застереження щодо зменшення податку.

Проте не все так просто, аби скористатися перевагами міжнародного договору, ІТ-компанії (представниц-

Рис. 2. Модель організації ІТ-бізнесу та механізму оподаткування його доходів за умови повної легалізації доходів ІТ-компаній

Джерело: власне бачення автора.

ту нерезидента) потрібно подати до податкових органів довідку (або її нотаріально засвідчену копію), видану компетентними органами іноземної держави, яка підтверджує, що нерезидент є резидентом країни, з якою Україна уклала міжнародний договір. Така довідка має бути перекладена українською мовою і легалізована в установленому порядку (п. 103.4, 103.5 ПКУ) [5]. Для країн-учасниць Гаазької конвенції 1961 року, яка скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів, достатньо проставлення на документі апостилю. А ось якщо з іноземною державою підписано міжнародний договір про правову допомогу, то офіційний документ, виданий компетентним органом цієї держави, може прийматися без додаткового засвідчення. До таких країн, зокрема, належать Болгарія, Грузія, Естонія, Латвія, Литва, Польща, Чехія та інші. Крім того, зазначену довідку слід щорічно оновлювати. Однак ІТ-компанії (представництву нерезидента), яка виплачує доходи нерезиденту у звітному (податковому) році, дозволяється застосувати правила міжнародного договору України щодо звільнення (зменшення) від оподаткування на підставі довідки за попередній рік, але за умови, що нова довідка (на поточний рік) буде отримана після закінчення звітного (податкового) року (п. 103.8 ПКУ) [5]. При отриманні таких довідок вітчизняні платники податків можуть зіткнутися з певними труднощами, оскільки в деяких країнах ці довідки просто не видаються. Іноді іноземні партнери не хочуть ускладнювати собі життя отриманням подібного документа. Тоді дохід, що виплачується на користь нерезидентам, оподатковується в повному обсязі за вищенаведеною ставкою. Варто наголосити, що згідно із п. 103.2 ПКУ застосувати звільнення від оподаткування або зменшену ставку податку, передбачену відповідним міжнародним договором, дозволяється лише за умови, що нерезидент є бенефіціарним (фактичним) отримувачем (власником) доходу [2].

Податок на прибуток та податок на репатріацію є не повним переліком прямих податків, обов'язок за сплату, яких покладено на ІТ-компанії. Набуваючи статусу податкового агента, ІТ-компанії (незалежно від обраної системи оподаткування), зобов'язані стягувати та сплачувати з виплат працівникам податок з доходів

фізичних осіб (далі — ПДФО) — 18%, військовий збір (далі — ВЗ) — 1,5% та єдиний соціальний внесок (далі — ЄСВ) — 22%.

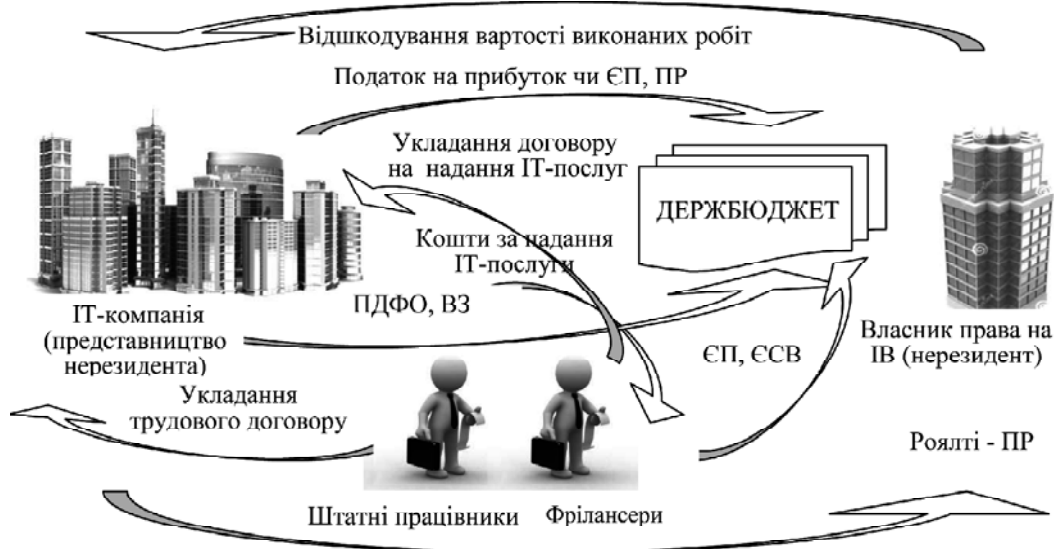
Що ж до сплати непрямих податків, то слід зазначити, що більшість послуг, які надаються ІТ-компаніями (представництвами нерезидента) материнській компанії, не підлягають оподаткуванню ПДВ, оскільки місце постачання таких послуг розташовано поза межами України.

Окрім того, згідно з п. 261 розділу XX "Перехідні положення" ПКУ з 1 січня 2013 року до 1 січня 2023 року від оподаткування ПДВ звільнено операції з постачання програмної продукції, а також операції з програмною продукцією, плата за які не вважається роялті згідно з абзацами другим — сьомим підпункту 14.1.225 пункту 14.1 статті 14 ПКУ [5]. Такими операціями відтепер згідно Закону України №2245-VIII від 07.12.2017 року "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році" (далі — Закон №2245-VIII) [6] вважатимуться також перепродаж (придбання примірників програмного забезпечення як у матеріальній, так і в електронній формі для перепродажу) та розповсюдження програмного забезпечення (отримання права на розповсюдження примірників програмної продукції без права на їх відтворення або якщо їх відтворення обмежено використанням кінцевим споживачем) [7].

Заслужує на увагу і п. 56 Закону №2245-VIII, яким розширено перелік програмної продукції, "доступної" для застосування ПДВ-пільги поданий у п. 261 розділу XX "Перехідні положення" ПКУ [6]. З січня 2018 року до програмної продукції відносяться:

результат комп'ютерного програмування у вигляді операційної системи, системної, прикладної, розважальної та/або навчальної комп'ютерної програми (їх компонентів), а також у вигляді інтернет-сайтів та/або онлайн-сервісів та доступу до них;

примірники (копії, екземпляри) комп'ютерних програм, їх частин, компонентів у матеріальній та/або електронній формі, у тому числі у формі коду (кодів) та/або посилань для завантаження комп'ютерної програми та/або їх частин, компонентів у формі коду (кодів)

Рис. 3. Модель організації ІТ-бізнесу та механізму оподаткування його доходів за умови часткової мінімізації податків ІТ-компаніями

Джерело: власне бачення автора.

для активації комп'ютерної програми чи в іншій формі; будь-які зміни, оновлення, додатки, доповнення та/або розширення функціоналу комп'ютерних програм, права на отримання таких оновлень, змін, додатків, доповнень протягом певного періоду часу; криптографічні засоби захисту інформації [6].

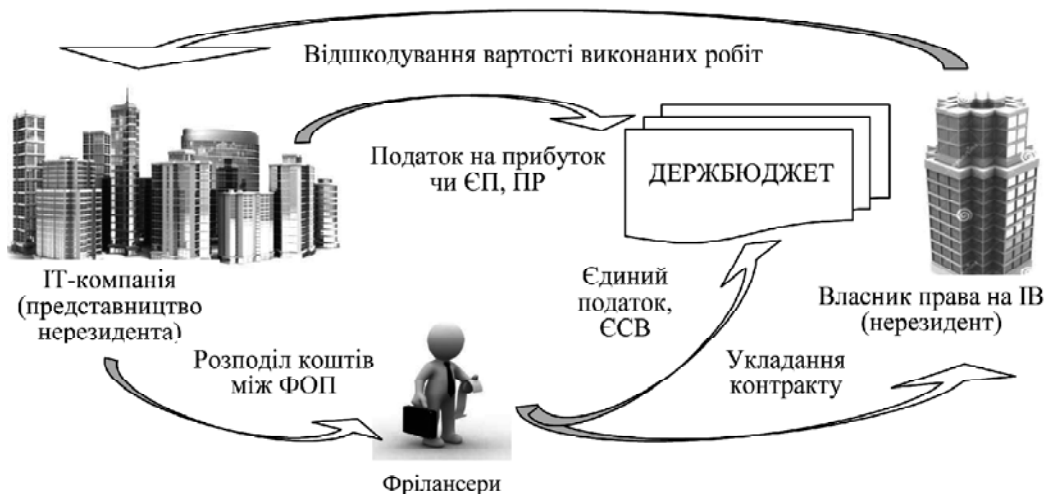
Отже, виходячи з вищевикладеного чинним податковим законодавством передбачено податкове стимулювання розвитку ІТ-сектору лише у вигляді часткового звільнення від оподаткування ПДВ. Отже, така модель організації ІТ-бізнесу та механізму оподаткування його доходів набуває наступного вигляду (рис. 2).

Прагнучи скоротити витрати по сплаті ЄСВ та витрати по веденню обліку, ІТ-компанії зменшують чисельність штатних працівників та залучають до реалізації проектів чи виконання замовлень фрілансерів (ФОП), з якими укладають договори на виконання ІТ-послуг. За таких умов модель організації ІТ-бізнесу та механізму оподаткування його доходів набуває наступного вигляду (рис. 3).

У переважній більшості до організації ІТ-бізнесу за даною моделлю наближаються ІТ-компанії (доходи яких перевищують визначені ПКУ обмеження щодо розміру річного доходу передбаченого для платників ЄП) з метою упередження втрати можливості сплати податків за спрощеною системою оподаткування.

За такої моделі ІТ-компанії укладають договори з фрілансерами — ФОП, на яких повністю покладається відповідальність за сплату податків з отриманих ними доходів, а саме за сплату ЄП та ЄСВ. За ІТ-компанію залишається обов'язок сплати податку на прибуток чи ЄП, податку на репатріацію, а також ПДФО, ВЗ та ЄСВ (із виплат штатним працівникам). Слід наголосити, що сплату фрілансерами (ФОП) податку на репатріацію з доходу із джерел походження з України, які виплачуються на користь ІТ-компаній (нерезидентів) чинним податковим законодавством не передбачено.

Отже, за такої моделі рівень податкового тиску на ІТ-бізнес суттєво знижується, що є позитивним з точки зору дотримання європейських стандартів розвитку

Рис. 4. Модель організації ІТ-бізнесу та механізму оподаткування його доходів за умови повної мінімізації податків ІТ-компаніями

Джерело: власне бачення автора.

бізнесу. Проте така модель організації ІТ-бізнесу та механізму оподаткування його доходів не позбавлена недоліків, і одним із самих суттєвих із них слід визнати низький рівень контрольованості доходів ІТ-сектору.

За наступної моделі організації ІТ-бізнесу компанії повністю працюють з фрілансерами (ФОП) на умовах укладення договорів на виконання замовлень (рис. 4).

За такої моделі організації ІТ-бізнесу контракти з фрілансерами укладаються не з дочірними ІТ-компаніями, а безпосередньо з материнською ІТ-компанією (нерезидентом). Дочірні ІТ-компанії отримують від материнської кошти на відшкодування витрат за надані фрілансерами ІТ-послуги та розподіляє між ними, таким чином сплачуючи лише податок на прибуток чи ЄП. Фрілансери, набуваючи статусу ФОП-резидента сплачують до бюджету ЄП та ЄСВ у розмірах передбачених чинним податковим законодавством.

Підсумовуючи вищевикладене, приходимо до висновку, що механізм оподаткування доходів ІТ-бізнесу є досить громіздким та неідеальним з причини відсутності належного контролю за доходами суб'єктів господарювання ІТ-індустрії та абсолютно позбавлений стимулюючого характеру.

ВИСНОВКИ

З метою оптимізації механізму оподаткування доходів ІТ-бізнесу та забезпечення дієвості інструментарію державного регулювання ІТ-індустрії, вважаємо за потребу (виходячи з досвіду Кіпра, Мальти, Угорщини, Білорусі та ін. країн) внесення змін до ПКУ щодо характеру механізму оподаткування ІТ-бізнесу шляхом надання податкових преференцій окремо для "продуктових" ІТ-компаній та окремо для "сервісних" ІТ-компаній, що дозволить забезпечити європейські стандарти розвитку ІТ-сектору, а отже, створити додаткові робочі місця та поліпшити як добробут громадян зокрема, так і добробут країни в цілому.

Література:

1. Гусейнова А. Податкове законодавство України в сфері надання ІТ-послуг / А.Гусейнова [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www2.deloitte.com/ua/uk/pages/tax/.../it-ukraine.html>
2. Жураковська О. Податок на репатріацію: особливості нарахування та сплати / О. Жураковская // Uteka 2015 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://uteka.ua/ua/publication/Nalog-na-repatriaciyu-osobennosti-nachisleniya-i-uplaty>
3. Клочков В. Особливості стану правового забезпечення ІТ-бізнесу в Україні / В. Клочков [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.yur-gazeta.com/.../osoblivosti-stanu-pravovogo-zabezpeche>
4. Нужний В. Досвід Індії: які податкові стимули потрібні ІТ-галузі в Україні / В. Нужний [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.itukraine.org.ua/news/dosvid-indiyi-yaki-podatkit-galuzi-v>
5. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>
6. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 ро-

ці. Закон України №2245-VIII від 07.12.2017 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/2245-19>

7. Реун А. "Програмна ПДВ-пільга: новини 2018 року / А. Реун // Ліга. Блоги [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.blog.liga.net/user/areun/article/29112.aspx>

8. Савенко С. Попри всі бурі: чому ІТ-сектор претендує на роль флагамена української економіки [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://news.finance.ua>

9. Сіюшов Д. Режим IP Box на Кіпрі змінено / Д. Сіюшов, П. Ходаковський [Електронний ресурс]. — Режим доступу: available at: <https://jur-gazeta.com/.../rezhim-ip-box-na-kipri-zmineno-.htm>

10. Щодо міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування. Лист Міндоходів від 23.01.14 р. №1535/7/99-99-12-01-03-17 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.profiwins.com.ua/uk/letters.../4464-1535.htm>

References:

1. Guseinova, A. (2016), "Tax Legislation of Ukraine in the Sphere of IT Services", available at: <https://www2.deloitte.com/ua/uk/pages/tax/.../it-ukraine.html> (Accessed 24 October 2017).
  2. Zhurakovskaya, O. (2015), "Tax on repatriation: peculiarities of calculation and payment", available at: <https://uteka.ua/ua/publication/Nalog-na-repatriaciyu-osobennosti-nachisleniya-i-uplaty> (Accessed 22 November 2017).
  3. Klochkov, V. (2015), "Features of Legal Support of IT Business in Ukraine", available at: <http://www.yur-gazeta.com/.../osoblivosti-stanu-pravovogo-zabezpeche> (Accessed 02 November 2017).
  4. Nuzhni, V. (2016), "Experience in India: What tax incentives do the IT industry in Ukraine need", available at: <http://www.itukraine.org.ua/news/dosvid-indiyi-yaki-podatkit-galuzi-v> (Accessed 11 October 2017).
  5. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), "Tax Code of Ukraine", available at: <http://www.zakon.rada.gov.ua/> (Accessed 02 October 2017).
  6. The Verkhovna Rada of Ukraine (2017), "On Amendments to the Tax Code of Ukraine and Certain Legislative Acts of Ukraine on Balancing Budget Revenues in 2018", available at: <http://www.zakon.rada.gov.ua/> (Accessed 04 January 2018).
  7. Reun, A. "Program VAT Privilege: 2018 News", available at: <http://www.blog.liga.net/user/areun/article/29112.aspx> (Accessed 16 January 2018).
  8. Savenko, S. (2017), "Despite all the storms: why the IT sector claims to be the flagship of the Ukrainian economy", available at: <https://news.finance.ua> (Accessed 30 November 2017).
  9. Shiyushov, D. (2016), "The regime of IR Voi in Cyprus has changed", available at: <https://jur-gazeta.com/.../rezhim-ip-box-na-kipri-zmineno-.htm> (Accessed 15 January 2018).
  10. Ministry of income of Ukraine (2014), "Concerning international treaties on the avoidance of double taxation", available at: <https://www.profiwins.com.ua/uk/letters.../4464-1535.htm> (Accessed 12 January 2018).
- Стаття надійшла до редакції 29.01.2018 р.*